

Implementarea conceptului de "Smart City" - un proces continuu în Regiunea Centru

Interviu cu
Simion Crețu,
director general
ADR Centru

Implementarea conceptului de "Smart City" este un proces continuu care se desfășoară în Regiunea Centru și care își propune să transforme fiecare oraș într-o comunitate cu un nivel de trai cât mai ridicat, din toate punctele de vedere, ne-a spus Simion Crețu, director general al Agenției pentru Dezvoltare Regională (ADR) Centru.

Domnia sa ne-a precizat, într-un interviu: "Evoluția pentru proiecte integrale smart se va desfășura gradat, momentan fiind acoperite mai mult nevoile funcționale de tip parcări inteligente, un aer urban mai curat, o colectare selectivă de deșeuri, mijloace de transport inteligente. Drumul pentru a atinge ceea ce este definit ca «Smart City» are un parcurs de cel puțin câțiva ani, deoarece un «Smart City» pentru un oraș inteligent sau proiect este un compendiu de soluții și tehnologii bazate pe IT&C, care, aplicate la nivel local și regional, pot transforma comunități în orașe inteligente, cu acces liber la produse și servicii de calitate, cu sisteme de sănătate și educație moderne și cu administrații publice transparente, care guvernează pentru cetățean și împreună cu acesta".

Reporter: Care a fost evoluția Regiunii Centru?

Simion Crețu: ADR Centru are rolul de Organism Intermediar doar pentru implementarea unui program operațional și a fondurilor alocate prin acesta, la nivelul regiunii. Pentru celelalte programe operaționale există structuri ministeriale care au rolul de Autorități de Management și entități subordonate, pe care AM-urile le coordonează, iar proiectele, fondurile derulate și rezultatele obținute sunt monitorizate prin acestea. ADR Centru nu are rol de organism

administrativ sau executiv, delegat sau împuternicit la nivel regional, motiv pentru care analiza dezvoltării Regiunii Centru a fost constant un proces voluntar, pe care instituția l-a realizat independent și care a avut la bază interpretarea datelor statistice și a celorlalte informații publice emise de către entități regionale sau județene. Deși poate nu este vizibilă dezvoltarea prin număr de kilometri de autostrăzi și creșterea PIB pe cap de locuitor, pe parcursul anului 2017, la nivelul regiunii, se văd investițiile în clădiri de afaceri, modernizări

realizate în orașe, creșterea rezultatelor economico-financiare ale mediului de afaceri.

Raportat la datele statistice care sunt publice la momentul actual, vă putem transmite că valoarea PIB/locuitor (33.587 lei, în 2015) situa Regiunea Centru pe poziția a treia la nivel național, după Regiunea București-Ilfov și Regiunea Vest. Calculat la paritatea de cumpărare standard, PIB/locuitor era de 7.400 euro, la paritatea oficială de schimb, reprezentând 52% din media Uniunii Europene (2015). Structura economică a Regiunii Centru a suferit modificări substanțiale în ultimii zece ani. Ponderile unor sectoare economice precum agricultura, industria extractivă s-au redus mult, crescând în schimb ponderea altor ramuri economice și a celor din sectorul terțiar cu precădere. În prezent, serviciile asigură 54,4% din valoarea adăugată brută, iar industria 34% la nivel regional. Soldul investițiilor străine directe în Regiunea Centru a urcat, la finele anului 2016, conform datelor Băncii Naționale a

României, la 6,379 miliarde euro (9,1% din totalul investițiilor străine directe din România), Regiunea Centru plasându-se pe poziția a doua, după Regiunea București-Ilfov, în ceea ce privește totalul investițiilor străine. Dacă în trecut industria ușoară și industria lemnului ocupau poziții importante în structura investițiilor străine la nivel regional, în prezent industria auto, industria aeronautică, IT-ul și industria farmaceutică sunt principalele domenii în care se concentrează investițiile străine în Regiunea Centru. Companiile europene ocupă o poziție fruntașă în rândul investitorilor străini, mari concerne optând pentru Regiunea Centru în ultimii 10-15 ani. Exporturile au avut o contribuție importantă la creșterea economică a Regiunii Centru. Valoarea exporturilor regionale a înregistrat o evoluție puternic ascendentă în ultimii cinci ani, nivelul acestora ajungând la circa 8,49 miliarde euro în anul 2016, cu 46% mai mult comparativ

(continuare în pagina 6)

"Pentru a evalua procesul de dezvoltare al Regiunii Centru, înregistrat până în 2017, avem nevoie de mai multe date statistice. Punctual, însă, la nivelul celor șase județe (Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu), prin programul Regio 2014-2020 au fost contractate până la sfârșitul anului trecut aproape 100 de proiecte în valoare totală de 154,73 milioane euro, prin care au fost alocate 144 milioane euro - fonduri nerambursabile".

urmare din pagina 5

cu nivelul înregistrat în anul 2011. Se exportă în principal mărfuri din grupele mijloace de transport, mașini, aparate și echipamente electrice, materii textile și articole din acestea, produse din lemn, produse ale industriei chimice, mobilă.

În prezent, în Regiunea Centru funcționează 17 parcuri industriale. Alături de parcurile industriale, în Regiunea Centru funcționează câteva zone industriale, zone de dezvoltare economică, centre de afaceri și incubatoare de afaceri, dezvoltate prin inițiative publice sau private, pentru a răspunde nevoilor în creștere ale mediului de afaceri. Un proces economic recent este crearea clusterelor economice. Până în prezent, în Regiunea Centru s-au format cluster în domeniul precum prelucrarea lemnului și mobilei, energie verde, electrotehnică, prelucrări metalice, sectorul agroalimentar, industria textilă și de confecții, sectorul IT și al industriilor creative, turism.

Din punct de vedere turistic, Regiunea Centru dispune de un potențial turistic ridicat și diversificat, atât natural, cât și antropoc. Formele de turism cu cel mai ridicat potențial de dezvoltare sunt: turismul montan, turismul balnear, turismul cultural și turismul rural. Capacitatea de cazare existentă, la 31 iulie 2017, era de peste 71.000 de locuri (21% din capacitatea de cazare la nivel național), ceea ce îi conferă regiunii poziția a doua pe țară. Numărul total de turiști cazați în anul 2017 (2,8 milioane, ceea ce reprezintă 23,5% din totalul turiștilor cazați în România), situează Regiunea Centru pe primul loc la nivel național.

Pentru a evalua procesul de dezvoltare al Regiunii Centru, înregistrat până în 2017, avem nevoie de mai multe date statistice. Punctual, însă, la nivelul celor șase județe (Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu), prin programul Regio 2014-2020 au fost contractate până la sfârșitul anului trecut aproape 100 de proiecte în valoare totală de 154,73 milioane euro, prin

"Doar în primele două luni ale acestui an, la nivelul Regiunii Centru au intrat în implementare 8 proiecte majoritare și prioritare de reabilitare a drumurilor intra și interjudețene din Regiunea Centru. Sunt proiecte dezvoltate în parteneriat de către consiliile județene cu administrațiile publice locale, ce vizează reabilitarea de drumuri județene ca alternative la drumurile naționale sau noi conexiuni rutiere cu zone turistice din Regiunea Centru".

care au fost alocate 144 milioane euro - fonduri nerambursabile. În lista proiectelor contractate în 2017 prin ADR Centru, intră 26 de obiective de patrimoniu cultural, biserici și cetăți, trei drumuri județene, infrastructura din două stațiuni balneare, dar și 60 de microîntreprinderi. La acestea se adăugă și proiectele derulate la nivel regional prin AFIR pentru dezvoltarea mediului rural, proiectele de dezvoltare locală finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Locală, derulat tot prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Prin PNDL, la nivelul

Regiunii Centru au fost contractate 771 de proiecte și s-au alocat celor șase județe peste 3,43 miliarde lei pentru modernizarea rețelelor de apă, școlilor, infrastructurii rutiere și altor obiective locale care erau prioritare pentru investiții.

Reporter: Ce proiecte de tip smart se afla în aprobare/derulare?

Simion Crețu: Dacă luăm în considerare terminologia "smart" promovată în ultimul an în domeniul dezvoltării orașelor și al tehnologiei, respectiv faptul că "un oraș smart (inteligent) înseamnă un oraș mai inclusiv și care creează oportunități egale pentru toți, smart și

tehnologizat înseamnă "mai educat, mai sănătos, mai puțin costisitor, mai implicat în tot ceea ce înseamnă procesul de administrație publică, mai multe oportunități pentru mediul de afaceri și cetățean, beneficii care se traduc pe îmbunătățirea calității vieții - o interacțiune mai ușoară și prietenoasă a oamenilor cu orașul, cu mediul, cu semenii și orientat către un viitor susținut de tehnologii inteligente integrate". În acest caz, putem afirma că toate proiectele au o componentă smart și inovativă, deoarece, prin proiectele finanțate prin POR 2014-2020, se solicită fonduri pentru soluții tehnologice de ultimă oră, se implementează proceduri de producție sau modernizare cu echipamente de ultimă generație, prin care se urmărește îmbunătățirea comunicării dintre părțile public - privat implicate, implicarea cetățenilor și obținerea unui feed-back pozitiv, atât la locul de muncă, dar și în procesul administrativ de dezvoltare al unui oraș.

Însă proiecte exclusiv de tip smart, inovative, cu soluții de tip pionierat, nu se regăsesc în acest moment nici în lista de proiecte eligibile pentru finanțare, nici în necesitățile identificate de către cetățeni sau de administrația publică locală ca fiind prioritare pentru un nivel de trai mai bun și o comunitate concentrată doar pe tehnologii inteligente. Dacă faceți referire doar la conceptul de "Smart City", acesta este mai degrabă un proces continuu care se va desfășura pentru cetățean și împreună cu acesta și care își propune să transforme fiecare oraș într-o comunitate cu un nivel de trai cât mai ridicat, din toate punctele de vedere. Însă evoluția pentru proiecte integrale smart se va des-

(continuare în pagina 8)

"Celor din mediul privat le stăm la dispoziție atât prin finanțările derulate prin POR care generează noi locuri de muncă, dar și prin serviciul de identificare a unor parteneri internaționali de afaceri cu care să colaboreze".

"Se finanțează proiectele ce vizează investiții în sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon".

urmare din pagina 7

fășura gradat, momentan fiind acoperite mai mult nevoile funcționale de tip parcări inteligente, un aer urban mai curat, o colectare selectivă de deșeuri, mijloace de transport inteligente. Drumul pentru a atinge ceea ce este definit ca "Smart City" are un parcurs de cel puțin câțiva ani, deoarece un "Smart City" pentru un oraș inteligent sau proiect este un compediu de soluții și tehnologii bazate pe IT&C, care, aplicate la nivel local și regional, pot transforma comunități în orașe inteligente, cu acces liber la produse și servicii de calitate, cu sisteme de sănătate și educație moderne și cu administrații publice transparente, care guvernează pentru cetățean și împreună cu acesta.

Reporter: Care este suma de care beneficiați din exercițiul financiar 2014-2020?

Simion Crețu: Prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Regiunea Centru are alocată suma de 697,29 milioane euro din FEDR, la care se adaugă 139,03 milioane euro contrapartida națională.

Reporter: Ce proiecte vor fi derulate în exercițiul 2014-2020?

Simion Crețu: Pornind inițial cu 12 axe, bugetul POR 2014-2020 a fost recent completat cu o nouă axă de finanțare - Axa Prioritară 13. Punctual, prin aceste axe și din bugetul POR 2014-2020, la nivelul României se finanțează proiectele ce vizează investiții în modernizarea, îmbunătățirea și promovarea transferului tehnologic, a competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, sprijinirea dezvoltării urbane durabile, regenerarea urbană și a patrimoniului cultural, infrastructura de transport rutier, valorificarea potențialului turistic, infra-

structura sanitară și socială, comunități marginalizate, infrastructura educațională, în cadastru și în regenerarea orașelor mici și mijlocii.

Prin fiecare axă se finanțează una sau mai multe activități punctuale, fiind clar identificate și entitățile care pot depune cereri de finanțare.

Toate proiectele aduc soluții moderne în implementare. În cazul transferului tehnologic, prin Axa prioritară 1, se finanțează activitățile de transfer tehnologic, respectiv pentru linii de producție, soluții IT, procese de cercetare-dezvoltare, implementate în parteneriat cu unități de cercetare-inovare acreditate.

Doar în primele două luni ale acestui an, la nivelul Regiunii Centru au intrat în implementare 8 proiecte majoritare și prioritare de reabilitare a drumurilor intra și interju-

dețene din Regiunea Centru. Sunt proiecte dezvoltate în parteneriat de către Consiliile județene cu administrațiile publice locale, ce vizează reabilitarea de drumuri județene ca alternative la drumurile naționale sau noi conexiuni rutiere cu zone turistice din Regiunea Centru. Câțiva zeci de proiecte ce alocă fondurile nerambursabile pentru finanțarea lucrărilor de reparații, conservare, restaurare a diferitelor biserici, cetăți, muzee din Regiunea Centru sunt implementate de organisme care valorifică patrimoniul cultural regional. Câțiva stațiuni din regiune, printre care Băile Tușnad, Covasna și Ocna Sibiului, au alocate fondurile necesare pentru refacerea infrastructurii rutiere, a spațiilor verzi, iar orașele Gheorgheni și Luduș au semnat contracte pentru fondurile europene ne-

cesare amenajării și modernizării parcurilor din localitate. Tot prin POR 2014-2020, mai multe imobile (licee, unități medicale, blocuri de locuințe) au intrat în reabilitare pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor. O serie de microintreprinderi, 17 firme medii au primit fonduri nerambursabile pentru modernizare și dezvoltare.

Valoarea totală a celor 234 proiecte contractate în primele două luni ale anului este de 1,6 miliarde lei, respectiv 352,72 milioane euro în Regiunea Centru, din care sunt solicitate fonduri europene nerambursabile în valoare de 1,47 miliarde lei, respectiv 317,34 milioane euro.

Reporter: Ce estimări aveți pentru perioada care urmează?

Simion Crețu: Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru rămâne fidelă și consecventă în misiunea sa, și anume ca, prin activitățile derulate, să valorifice oportunitățile de dezvoltare inteligentă, să susțină și să contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai și de informare a cetățenilor. Pentru a ne atinge aceste obiective vom continua activitatea de implementare transparentă și echidistantă a fondurilor derulate prin Programul Operațional Regional 2014-2020 în cele șase județe ale Regiunii Centru. Vom susține, participa și ne vom implica în evenimentele și proiectele locale, regionale, naționale și internaționale care promovează imaginea regiunii, care susțin egalitatea de șanse a cetățenilor, informarea lor în ceea ce privește oportunitățile și drepturile pe care le au, în dezvoltarea unui mediu de afaceri competitiv, în atragerea unor noi investitori și în dezvoltarea regiunii. Discutăm direct sau furnizăm informații telefonic sau electronic, organizăm evenimente sau susținem evenimentele organizate de către alte entități, pentru cei ce doresc să afle mai multe despre fondurile nerambursabile existente la nivelul regiunii, prin care se pot dezvolta sau pe care le-au atras autoritățile publice locale pentru a dezvolta o unitate administrativ teritorială. În măsura în care avem un cuvânt de spus, susținem la nivel național nevoia de a se dezvolta infrastructura rutieră și

(continuare în pagina 10)

Structura distribuirii fondurilor UE			
Axa Prioritară	Activități	Beneficiari	Alocare FEDR Regiunea Centru (mil. EUR)
AP 1 Promovarea transferului tehnologic	crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT)	IMM, APL urban și rural, ONG – care furnizează activități de transfer tehnologic cf. Legislației în vigoare	20,8
AP 2 Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale;	IMM	125,19
AP 3 Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC	105,41
	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ	40,17
AP 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL (reședințe de județ)	132,32
	revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate etc.)		14,7
	(comunități marginalizate) clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe etc. Străzi urbane și utilități de bază la scară mică		6,91
	infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).		8,98
AP 5 Regenerare urbană și patrimoniu cultural	restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO și național) ONG, Unități de cult	29,34
	regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ	10,78
AP 6 Infrastructură de transport rutier	modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	APL – județ (listă prioritară de proiecte)	95,27
AP 7 Valorificarea potențialului turistic	dezvoltarea infrastructurii turismului din stațiunile turistice	APL – stațiuni turistice	11,67
AP 8 Infrastructură sanitară și socială	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructură de sănătate	APL urban și rural, furnizori de servicii sociale acreditați	21,17 sănătate
	reabilitare/ modernizare infrastructură socială		13,97 social
AP 9 Comunități marginalizate (CLLD)	ațiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	GAL – APL, IMM, ONG, unități de cult etc din zonele urbane având o populație de peste 20.000 locuitori	11,76
AP 10 Infrastructura educațională	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructura de educație – creșe, grădinițe, învățământ 1-8, licee profesionale, universități	APL urban și rural, Universități	30,71
AP 11 Cadastru	integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României; Servicii îmbunătățite de înregistrare cadastrală;	ANCPI	-
Axa 12 Asistență tehnică	Implementare POR 2014-2020	MDRAP și OI-uri	-
AP 13 Regenerare orașe mici și mijlocii	Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și culturale-recreative; îmbunătățirea spațiilor publice urbane	APL urban sub 100.000 locuitori, cu excepția reședințelor de județ; parteneriate între UAT și instituții / furnizori servicii sociale/ ONG	18,13

urmare din pagina 9

feroviară, turismul și valorificarea optimă a resurselor naturale ale Regiunii Centru, pentru a putea îmbunătăți nivelul de trai al cetățenilor, pentru a atrage noi investiții, pentru a îmbunătăți resursele investitorilor locali și străini din regiune. Celor din mediul privat le stăm la dispoziție atât prin finanțările derulate prin POR care generează noi locuri de muncă, dar și prin serviciul de identificare a unor parteneri internaționali de afaceri cu care să colaboreze. Susținem tinerii, elevii, studenții și șomerii prin activități practice, evenimente de informare, proiecte educaționale, care să îi motiveze în orientarea profesională, în dezvoltarea personală pe plan privat, în implicarea lor în viața publică și în dezvoltarea comunității.

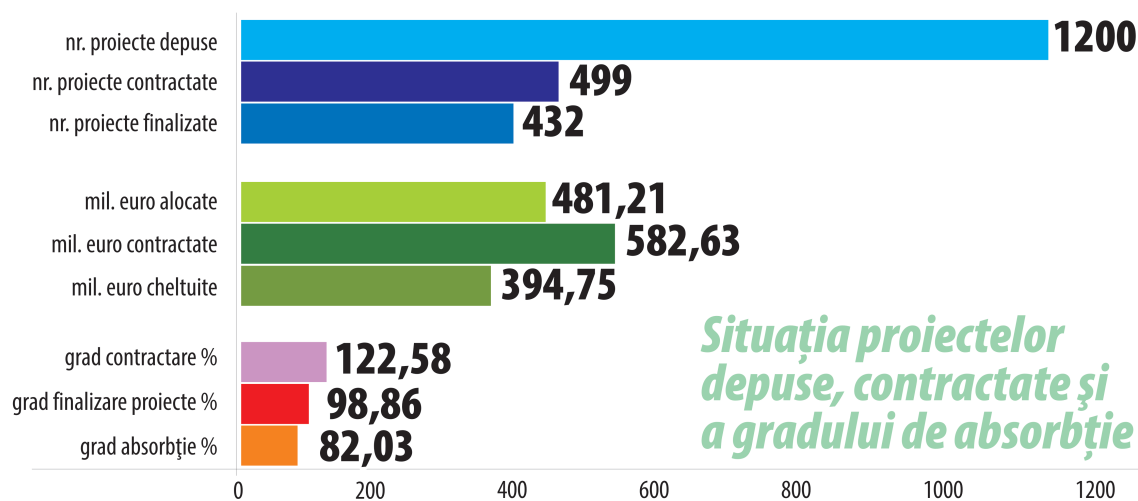
După cum spuneam, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a fost, este și va continua să fie dedicată misiunii sale de a depune toate eforturile, prin fiecare membru al echipei și prin acțiunile în care ne implicăm, pentru a-și îndeplini atribuțiile ce au rolul de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru pentru înlăturarea disparităților și dezechilibrelor dintre zonele regiunii, în folosul celor peste 2 milioane de locuitori, precum și pentru a ne remarcă la nivelul Uniunii Europene ca făcând parte din regiunile-etalon.

Reporter: Câți bani ați absorbit în exercițiul bugetar anterior?

Simion Crețu: Regiunii Centru i-au fost alocate, prin Programul Operațional Regional, în perioada 2007-2013, 483,62 milioane euro, reprezentând 10,90% din totalul fondurilor derulate prin POR. Distribuția fondurilor s-a realizat pe Axele prioritare ale Programului Operațional Regional. Au fost 5 axe prioritare disponibile finanțării proiectelor elaborate de către diferiți beneficiari, pornind de la Autorități Publice Locale, ONG-uri și IMM-uri, unități de cult etc. Fiecare

"Vom susține, participa și ne vom implica în evenimentele și proiectele locale, regionale, naționale și internaționale care promovează imaginea regiunii".

Regiunea Centru: Situație proiecte depuse pe POR 2017-2013, la 31 decembrie 2016

axă prioritară a avut alocat un anumit buget și a cuprins un număr de domenii de intervenție care au urmărit realizarea unor obiective de dezvoltare regională. Prin Programul Operațional Regional 2007-2013, gradul de absorbție la nivelul Regiunii Centru a fost de peste 82%, calculat la luna decembrie 2016.

La data de 31.12.2016, situația în cadrul Programului Operațional Regional REGIO 2007-2013 la nivelul Regiunii Centru (ce include și proiectele de Asistență tehnică), a fost următoarea: s-au depus 1200 proiecte, s-au contractat 499 proiecte, iar 76 de proiecte au rămas în lista de rezervă. Cinci proiecte erau încă în implementare, având termen de finalizare 31.12.2018. Din toate proiectele contractate, 432 au fost finalizate. Beneficiarii au cheltuit 394,75 milioane euro din bugetul alocat, iar gradul de absorbție a fost de 82,03%, calculat la un curs de 4,4505 lei/euro.

Reporter: Care este valoarea fondurilor UE atrase în 2016?

Simion Crețu: Lansarea call-urilor pentru a fi depuse proiecte spre finanțare prin POR 2014-2020 a avut loc la jumătatea anului 2016 - începutul anului 2017. Contractarea proiectelor depuse și evaluate pe Programul Operațional Regional 2014-2020 a început doar în anul 2017, motiv pentru care, la finele anului 2016, nu erau fonduri atrase prin programul Regio 2014-2020.

Reporter: Cum apreciați reglementările din domeniu și procedurile de lucru pe care le aplicați?

Simion Crețu: În ceea ce privește

procedurile de lucru dintre ADR Centru și beneficiari în implementarea proiectelor, acestea sunt clare și feed-back-ul beneficiarilor este pozitiv, referitor la modul de colaborare pentru susținerea implementării proiectelor. Considerăm în continuare că unele probleme în implementarea proiectelor se vor datora, ca și în perioada precedentă 2007-2013, abordării necorespunzătoare a aspectelor privind achizițiile publice. Deși au fost aduse modificări legislației aplicabile în domeniul achizițiilor publice, considerăm că există în continuare anumite disfuncționalități pentru clarificarea unor aspecte și un exces realizat prin cerințele legale. Dar suntem siguri că fiecare beneficiar va respecta legea, va încerca să se încadreze în timp, ne va solicita puncte de vedere și vom încerca să clarificăm cât mai multe aspecte, în așa fel încât să facilităm procesul de implementare al unui proiect. În același timp, am realizat o centralizare a problematicei apărute în procesul de pregătire a cererilor de finanțare, referitoare la regimul proprietății și al eligibilității cheltuielilor și am menținut o corespondență activă cu AMPOR pentru soluționarea problemelor sau pentru simplificarea procedurilor, unde a fost posibil.

Reporter: Ce obstacole întâlniți în activitatea dumneavoastră?

Simion Crețu: Din punctul de vedere al implementării proiectelor cu finanțare Regio 2014-2020, pe lângă o întârziere clară a lansării și contractării proiectelor, aspecte care nu țin de activitatea ADR Cen-

tru, nu există o stare avansată de derulare a proiectelor derulate de către autorități, care au proceduri complexe de achiziții publice de derulat și anumite criterii de respectat. Ca de obicei, mediul privat de afaceri și proiectele lor se mișcă foarte repede și aici, iar nevoia de finanțare acoperită acum prin contractarea proiectelor a generat deja și proiecte finalizate.

Raportându-ne la perioada 2007-2013, principalele probleme identificate la proiectele depuse spre finanțare prin Programul Operațional Regional, au fost:

- ▶▶▶ Întârzieri în derularea procedurilor de achiziții și încheierea contractelor;

- ▶▶▶ Modificări ale proiectelor tehnice, datorate neconcordanțelor cu realitatea din teren;

- ▶▶▶ Întârzieri în execuție, datorate neînțelegerilor dintre firma de construcții și proiectant, respectiv beneficiar.

Pentru actuala perioadă de finanțare, 2014-2020, principalele probleme pe care le putem menționa pentru etapele derulate din implementarea programului sunt întârzierile datorate lansărilor tardive a depunerilor de proiecte pe axe și priorități. În plus, încă intervin și probleme generate de regimul de proprietate, pentru proiectele din sectorul public.

Reporter: Ce măsuri a adoptat ADR Centru pentru a trece peste obstacolele întâmpinate?

Simion Crețu: Pe parcursul implementării POR 2007-2013, au fost adoptate o serie de măsuri pentru fluidizarea programului. Au

existat unele întârzieri în ceea ce privește graficul de lucrări ce trebuie executat de către constructori, însă beneficiarii au recuperat o mare parte din decalaje. Acestea au fost remediate fie prin recuperarea întârzierilor semnificate, fie prin prelungirea perioadei de implementare și implicit a duratei de execuție a lucrărilor, fie prin prelungirea perioadei contractelor de finanțare. ADR Centru a coordonat mai multe reuniuni de lucru cu beneficiarii de finanțare și constructori, pentru fluidizarea blocajelor de lucru.

În ceea ce privește licitațiile, datorită modificărilor legislative aduse ultima dată în 2016, în domeniul achizițiilor publice, în special prin stabilirea termenului maxim de 14 zile în care ANAP va emite acceptul asupra unei documentații depuse în SEAP, s-a încercat soluționarea acestor probleme prin accelerarea procedurii de atribuire. Din păcate, există încă blocaje și disfuncționalități, semnificate de partenerii noștri și de către autoritățile contractante care derulează proceduri de atribuire. În principal, aceste blocaje apar ca urmare a faptului că, la nivel național, nicio autoritate nu răspunde în mod unitar și predictibil la întrebările operatorilor sau ale autorităților contractante, apărând astfel interpretări aleatorii ale legii, iar răspunsurile nu au caracter obligatoriu pentru toate părțile implicate în procesul de achiziții, nici pentru autoritățile cu rol de control. Încă există cazuri de nerespectare a termenelor-limită de răspuns pentru verificarea documentațiilor de atribuire și s-au adâncit neconcordanțele în procedurile de achiziție directă, existând inclusiv diferențe între cerințele legale și facilitățile efective oferite de sistemul electronic SEAP. Astfel, modul cum se derulează proiectele, bazat pe procedurile de achiziții publice, are în continuare de suferit. În ceea ce privește întârzierile lansărilor, respectarea unui calendar și funcționalitatea deplină a sistemului electronic MySMIS ar putea accelera procesul de depunere, contractare, implementare proiecte și absorbție fonduri.

Reporter: Vă mulțumesc!